

Konjunkturtendensene

Den økonomiske veksten hos Norges handelspartnere er fortsatt meget lav. I euroområdet er det ingen vekst overhodet og arbeidsledigheten er stort sett meget høy og økende. I amerikansk økonomi er veksten moderat og her har ledigheten falt noe. Blant framvoksende økonomier er bildet blandet. Samlet sett er det internasjonale konjunkturbildet ganske dystert og IMF har nylig nedjustert sine anslag ytterligere noe. Med unntak av Japan, preges fortsatt den økonomiske politikken av kutt i offentlige budsjetter og ekspansiv pengepolitikk. Kombinasjonen av disse tiltakene har ikke umiddelbart gitt de effektene som mange håpet på, men i stedet gitt slike resultater andre har advart om. Det er ingen klare tegn på at politikkinnetningen vil bli mye endret med det første. Vi venter derfor at den svake utviklingen fortsetter ennå en tid og at konjunkturtsiktene internasjonalt ikke vil bedres vesentlig før om et par års tid.

For Norge vil den internasjonale utviklingen føre til fortsatt svak vekst for våre tradisjonelle eksportnæringer samtidig som låntakere får glede av lave nominelle renter. Det innebærer at drivkreftene bak oppgangen i norsk økonomi er omtrent som tidligere. Det er veksten i husholdningenes etterspørsel sammen med petroleumssektoren som særlig bidrar til oppgangen. Finanspolitikken gir også et lite bidrag både gjennom en viss vekst i konsum og investeringer samt høy vekst i stønadene til husholdningene. Disse er med på å stimulere husholdningenes etterspørsel.

Konjunkturoppgangen i norsk økonomi tok et hvileeskjær mot slutten av fjoråret. De svake impulsene fra internasjonal økonomi bidro til dette. Dette førte til en noe mer moderat vekst i sysselsettingen og økt arbeidsledighet – en utvikling som har fortsatt inn i begynnelsen av 2013. Produksjonsveksten i 1. kvartal har imidlertid tatt seg opp i forhold til slutten av fjoråret. Produktivitetsveksten ble høyere i fjor og inn i 2013 enn vi har kunnet observere tidligere i oppgangen. Dette er hva man skulle forvente i denne konjunkturfasen, men når veksten ikke er sterkere enn den nå er, og økningen i arbeidsstyrken er høy som følge av stor arbeidsinnvandring, har altså ledigheten økt noe.

Den lave veksten i Europa bidrar til at inflasjonen i eurosonen har sunket klart i senere tid. Lav inflasjon ute har bidratt til at den norske krona blir noe svakere enn sist vinter. Sammen med høyere energipriser har det ført til at konsumprisveksten i Norge har økt fra et svært lavt nivå og er blitt litt høyere enn i eurosonen. Høyere produktivitetsvekst har imidlertid bidratt til å dempe kostnadsimpulsene. Det tror vi fortsetter og anslår derfor at prisveksten fortsatt blir moderat framover og klart under inflasjonsmålet.

Framover ser vi for oss at husholdningenes etterspørsel kan bli stimulert av impulser fra finanspolitikken både i form av høy stønadsvekst og skattestimulanter. Boliginvesteringene er nå rekordhøye, men vil fortsatt kunne øke noe. Dette vil antakelig dempe prispresset i boligmarkedet. Om et års tid vil rentenivået i Norge kunne begynne å øke gradvis. Da er det grunn til å regne med at både veksten i boligbyggingen og boligprisen avtar. Ifølge våre beregninger vil norsk økonomi komme inn i en moderat høykonjunktur fra 2015. Med noe høyere renter vil da realveksten i boligprisene kunne bli meget beskjeden.

Med en moderat oppgang grunnet svake internasjonale konjunkturer, vil veksten både i produksjon, sysselsetting og produktivitet bli moderate sammenliknet med et mer normalt konjunkturmønster. Dette henger sammen med svak vekst i næringsinvesteringene. Vi ser derfor for oss at ledigheten vil endre seg lite og bare synke svakt framover fra dagens nivå.